

This training session is funded under the 'Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020' of the European Commission.

LGBTIQ ÕIGUSED EUROOPA LIIDUS

Ettekanne ERA seminaril kohtunikele ja prokuröridele 'ELi diskrimineerimisvastase õiguse rakendamine', Tallinn, 22-23 Sept.2022
Alina Tryfonidou, Euroopa õiguse professor, Neapolis University Pafos (Küpros) & University of Reading'i (Ühendkuningriik) külalisprofessor

Prof. Alina Tryfonidou 23/09/22 1

1

PRESENTATSIOONI KESKMES ON:

- Diskrimineerimise keelamine seksuaalse sättumuse alusel ELi õiguses (st. LGB-inimeste diskrimineerimine)
- Samasoolised paarid/vikerkaareperekonnad ja nende tunnustamine ELi õiguses
- Transsooliste inimeste õigused ELi õiguses
- Intersooliste inimeste õigused ELi õiguses

Prof. Alina Tryfonidou 23/09/22 2

2

MIS ON SEKSUAALNE SÄTTUMUS?

Külgetõmme teiste inimeste suhtes

On olemas kolme tüüpi seksuaalset sättumust:

- Homoseksuaalne sättumus
- Biseksuaalne sättumus
- Heteroseksuaalne sättumus

Enamik inimesi on heteroseksuaalsed

- Biseksuaalne ja homoseksuaalne sättumus on vähemuslikud orientatsioonid → sageli diskrimineeritakse just neid inimesi
- Seksuaalne sättumus on 'kahtlustatav klassifikatsioon'.
- Seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine on keelatud mitmete (rahvusvaheliste) õigusaktide ja (siseriiklike) seadustega, sealhulgas ELi õiguses

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

3

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-SA

3

MIS ON SAMASOOLISTE KOOSELU?

Samasooliste liidu moodustavad kaks samas soost isikut. Siseriiklikud seadused tagavad (kui üldse) erineval tasemel tunnustuse samasooliste paaride liitudele (nt. abielu, tsiviilpartnerlus, jne.).

'Vikerkaarepere' on laialdaselt kasutatav termin viitamaks samast soost lastega või lasteta paaride peredele.

Prof. Alina Tryfonidou

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND

23/09/22

4

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY

4

MIS ON SOOLINE IDENTITEET?

'Sooline identiteet viitab isiku isiklikule ja sisemisele kogemusele enda soo osas, mis võib, aga ei pruugi kokku langeda sünisooga, hõlmates kehatunnust (mis võib hõlmata vabalt valitud kehalise välimuse või funktsioonide muutust meditsiinilisel, kirurgilisel või mõnel teisel moel) ning soolist eneseväljendust riietumise, kõne ja maneeride kaudu' (Yogyakarta põhimõtted)

- Enamik inimesi on paiksoolised (cis-soolised), st. nende sotsiaalne sugu vastab nende sünnipärasele soole
- Transsoolised isikud = isikud, kelle sooline identiteet ei vasta nende sünnipärasele soole (tegu on soolise vähemusega)

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

5

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND.

5

MIS ON INTERSOOLISUS?

- Intersoolised inimesed on sündinud selliste sooliste tunnustega (kaasa arvatud genitaaliid, sugunäärmed ja kromosoomimustrid), mis ei vasta tavapärasele binaarsele arusaamale mehe või naise kehast. Inimõiguste rikkumised intersooliste inimeste osas hõlmavad, kuid ei piirdu järgmistele teemadega:
 - Lapsetapp
 - Sunniviisilised meditsiinilised sekkumised
 - Diskrimineerimine hariduses, spordis, töökohal ja teistes valdkondades
 - Ligipääsu puudumine õigustele ja õiguskaitsvahenditele
- Intersooliste inimeste diskrimineerimine on sooliste tunnuste alusel diskrimineerimine. Sellisel alusel diskrimineerimine pole (veel?) siduvate siseriiklike/rahvusvaheliste/riikideüleste õiguslike instrumentidega keelatud.

Prof. Alina Tryfonidou

The Data displayed here is based on the European Union Agency for Fundamental Rights (FRA) LGBTI Survey Data Explorer & EU-LGBTI in 2019 Survey Report "A long way to go for LGBTI equality" Published on May 14th 2020

INTERSEX PEOPLE FACE PHYSICAL VIOLENCE & HARASSMENT

42% Among all LGBTI respondents, trans (48%) and intersex (42%) experienced the highest rates of harassment for being LGBTI in the year before the survey.

41% Across the EU, intersex respondents indicate the highest rate (41%) of often or always avoiding certain locations.

28% of intersex people experienced receiving offensive or threatening emails or text messages (SMS) six or more times, in the past 12 months before the survey due to being LGBTI. Even **39%** of those between 15-17 years old! And 27% of intersex people experienced this at least once.

Intersex? Discrimination? Intersexphobia?

Intersex individuals are born with sex characteristics that do not fit the typical definition of male or female. This can be the result of birth or later in life.

23/09/22

6

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND.

6

LGBTIQ ÕIGUSED EUROOPAS

- Regionaalne koostöö Euroopas II maailmasõja lõpust alates
- 1949: rajati Euroopa Nõukogu
 - 1953: jõustus Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon
- 1952 & 1958: jõustusid asutamislepingud ('Ühenduste lepingud'), millest hiljem kasvas välja Euroopa Liit (ESTÜ, EMÜ, Euratom)

Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon ja ühenduste lepingud ei sisaldanud viiteid LGBTIQ õigustele

Alates 1980. aastatest on ELi institutsioonid vastu võtnud teatud leebetoimelisi meetmeid LGB-õiguste kaitseks.

1999. aastal tutvustati esimest seaduslikult siduvat sätet, mille eesmärgiks oli muu hulgas kõrvaldada seksuaalsel orientatsioonil põhinev diskrimineerimine.

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

7

7

SEKSUAALNE SÄTTUMUS

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

8

8

SIDUVAD ELI SÄTTED/INSTRUMENDID, MIS
KEELAVAD SELGELT (VÕI VÕIMALDAVAD ELI
KEELATA) SEKSUAALSEL SÄTTUMUSEL PÕHINEVA
DISKRIMINEERIMISE

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

9

9

ARTIKKEL
19(1) ELTL

'Ilma et see piiraks aluslepingute teiste sätete kohaldamist ja talle liidu poolt antud volituste piires võib nõukogu seadusandliku erimenetluse kohaselt ja pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist astuda vajalikke samme, et võidelda diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või **seksuaalse sätumuse** alusel.'

23/09/22

Prof. Alina Tryfonidou

10

10

DIREKTIIV 2000/78

23/09/22

- **Eesmärk:** üldise raamistiku kehtestamine võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (sh. kutseõppes), võideldes diskrimineerimisega usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.
- **Probleem:** piiratud ulatus → hetkel (alates 2008) **ettepanek** (täiendava) võrdse kohtlemise direktiivi osas, mis keelaks diskrimineerimise järgmistel põhjustel ja valdkondades:
 - Sotsiaalkaitse, sh. sotsiaalkindlustus ja tervishoid
 - Sotsiaalsed võimalused
 - Haridus
 - Juurdepääs avalikkusele kättesaadavatele kaupadele ja teenustele, sh. eluase
- Keelab otsese ja kaudse diskrimineerimise nendel alustel, samuti ahistamise ja korralduse diskrimineerida.

Prof. Alina Tryfonidou

11

11

ARTIKKEL 21
EUROOPA LIIDU
PÕHIÕIGUSTE
HARTA (EUCFR)

23/09/22

'Keelatud on igasugune diskrimineerimine, sealhulgas diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvahemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.'

Piirangud puuduvad valdkondades, kus keel kehtib (erinevalt direktiivist 2000/78), kuid Euroopa Liidu Põhiõiguste Harta kohaldamisala on piiratud.

• Art. 51 EUCFR: 'Harta sätted on subsidiaarsuse põhimõtet arvestades ette nähtud liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning liikmesriikidele üksnes liidu õiguse kohaldamise korral [...]'.
'

LGB-kogukond ja samasoolised paarid saavad toetuda mitmete teistele EL põhiõiguste harta sätetele (ja põhiõigustele, mis on ELi õiguse üldpõhimõteteks) (nt. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 7)

Prof. Alina Tryfonidou

12

12

ARTIKKEL 10 ELTL

Oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel püüab liit võidelda diskrimineerimisega soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel.

EUROOPA KOHTU PRAKTIKA SEKSUAALSEL SÄTTUMUSEL PÕHINEVA DISKRIMINEERIMISE KEELAMISE TÕLGENDAMISEL

GRANT V. SOUTH-WEST TRAINS (1998)

- Seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine pole bioloogilise soo alusel diskrimineerimine (erinevalt *P v. S & Cornwall - trans*) – ‘samaväärse viletsuse’ argumendi kasutamine (ebasobiv võrdlusalus)
- Sel ajal ei olnud diskrimineerimine seksuaalse orientatsiooni tõttu ELi õiguses keelatud
- Stabiilseid suhteid kahe samast soost isiku vahel (*Grant*) või stabiilseid suhteid kahe samast soost inimese vahel väljaspool abielu ei peeta ELi õiguses ‘võrdseks abieluga’.

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

15

15

MARUKO (2008), RÖMER (2011), HAY (2013) REGISTREERITUD ELUKAASLASTE VÄLISTAMINE ABIELUS PAARIDELE MÕELDUD TOETUSTE SAAMISEL

- Juhtumid, millega on seotud direktiiv 2000/78 ja ‘tasu’ puudutav diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel
- *Maruko* ja *Römer* – sel ajal oli Saksamaal lubatud samasoolistel paaridel astuda registreeritud partnerlusse, ning abielu oli lubatud vaid vastassoost isikute vahel (st. registreeritud partnerluse staatus oli võimalik vaid samasooliste partnerite vahel).
- *Hay* – sel ajal oli Prantsusmaal lubatud samasoolistel paaridel astuda registreeritud partnerlusse (PACS), vastassoost paarid said astuda nii abiellu kui registreeritud partnerlusse (st. registreeritud partnerluse staatus oli võimalik nii samasooliste kui vastassoost paaride vahel).
- *Maruko* ja *Römer*: tootjakaotuspension ja lisapension – *Hay*: eripuhkus ja boonused abielus olevale töötajale --- olid saadaval vaid abielus inimestele: kuna samasoolised paarid ei saanud abielluda (said vaid partnerluse registreerida), jäid nad nendest toetustest ilma.
- Euroopa Kohus
 - Teatud eesmärkidel (nt. tootjakaotuspensionid/lisapensionid/eripuhkus ja boonused) loeb liikmesriik samasooliste registreeritud partnerluse võrdseks abieluga, paare tuleb kohelda sarnaselt
 - *Maruko* ja *Römer*: siseriiklik kohus annab hinnangu, kas paare tuleb kohelda ‘võrdselt’
 - *Hay*: Euroopa Kohus ise viis läbi võrdsust puudutava hinnangu
 - Kui neid pidada võrdseks ja neid ei kohelda sarnaselt, tuleb seda pidada otseseks diskrimineerimiseks seksuaalse sättumuse alusel ning see on direktiivi 2000/78 alusel keelatud.
 - *Hay* juhtumi osas kinnitas Euroopa Kohus, et erinev kohtlemine oli *otsene* diskrimineerimine seksuaalse sättumuse alusel, vaatamata sellele, et registreeritud partnerlus oli võimalik nii samasooliste kui vastassoost paaride puhul (erinevalt registreeritud partnerlusest *Maruko* ja *Römeri* juhtumites)

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

16

16

- Seotud direktiiviga 2000/78 ('tasu')
- Iirimaa: (samasooline) tsiviilpartnerlus on lubatud alates 2011. aastast
- Hr. Parris (sündinud 1946) oli juba 60 aastat vana, kui ta sai Iirimaa astuda tsiviilpartnerlusse.
- Ta nõudis, et TCD pensioniskeemi alusel määrataks tema surma korral tema samasoolisele partnerile, kellega ta oli astunud tsiviilpartnerlusse, tootjakaotuspension.
- TCD keeldus, kuna skeemi alusel maksti tootjakaotuspensioni vaid siis, kui seda nõudis abielus olnud isik või tsiviilpartnerluses olev isik, kui partnerlus on sõlmitud enne 60-aastaseks saamist.
- Kas tegemist oli diskrimineerimisega seksuaalse sättumuse alusel, mis läheb vastuollu direktiiviga 2000/78?
- Euroopa Kohus – ei esine otsest ega kaudset diskrimineerimist seksuaalse sättumuse alusel: 'fakt, et Hr. Parris ei vastanud sellele tingimusele, on esiteks seotud tema 60. sünnipäeva ajal Iirimaa kehtinud olukorraga, ennekõike sellega, et tol ajal puudus samasoolisi paare tunnustav kooseluvorm tsiviilpartnerluse näol, ja teiseks reegli puudumisega üleminekusätete osas enne 1951. aastat sündinud homoseksuaalsete inimeste suhtes juhtumi keskmes oleva tootjakaotuspensioni osas,' – LRi kompetentsi kuuluv perekonnaseisu käsitlemine: 'ELi õigus, ennekõike direktiiv 2000/78, ei nõua, et Iirimaa peaks lubama enne 1. jaanuari 2011. abielu või tsiviilpartnerlust samasoolistele paaridele, ega retrospektiivselt jõustama Tsiviilpartnerluse seadust ja selle sätteid, ega juhtumi keskmes oleva tootjakaotuspensioni osas kehtestama üleminekumeetmeid samasoolistele paaridele, kus pensioniskeemiga liitunu oli selle jõustumise kuupäevaks juba saanud 60-aastaseks'.

Prof. Alina Tryfonidou

17

ASOCIAȚIA ACCEPT (2013) JA NH (2020): HOMOFOOBNE KÕNEPRUUK ON DISKRIMINEERIMINE SEKSUAALSE SÄTTUMUSE ALUSEL

- Kas potentsiaalse tööandja poolseid homoboobseid märkusi võib pidada diskrimineerimiseks seksuaalse orientatsiooni alusel, mis on vastuolus direktiiviga 2000/78?
- FC Steaua Bucurestis tähtsal ametikohal oleva Hr Becali homoboobsed kommentaarid, mis välistasid võimaluse, et klubi pakuks tööd jalgpallurile, kes osas *arvati*, et ta on gei; Advokaat Hr NH'i homoboobsed kommentaarid, välistades geide palkamise nende advokaadibüroosse.
- Vabähendused esitasid hagi, väites, et avaldused kujutavad endast diskrimineerimist seksuaalse sättumuse alusel, mis on vastuolus direktiiviga 2000/78.

Euroopa Kohus:

- Tuvastatav kaebuse esitaja, kes väidab, et on olnud diskrimineerimise ohver, mis ei tähenda, et direktiivi 2000/78 oleks rikutud.
- Diskrimineerimine oletuse alusel on (samuti) direktiivi 2000/78 alusel keelatud.
- Väljendusvabaduse piirangud, mis tulenevad direktiivis 2000/78 sätestatud keelust, on põhjendatud.

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

18

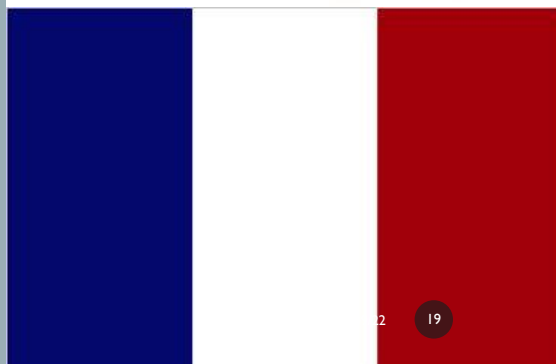
This image by Unknown Author is licensed under CC BY-NC

18

**LÉGER (2015): ESIMENE JA – SIIAMAANI –
AINUKE KAASUS, MIS HÖLMAB
DISKRIMINEERIMIST SEKSUAALSE
ORIENTATSIOONI ALUSEL HARTA PÕHJAL**

- Ainus kaasus (šiiani), mis tugines seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimine keelamisele Euroopa Liidu põhiõiguste harta alusel (Art. 21 EUCFR)
- Meestevahelises suhtes olevate inimeste eluaegne keeld annetada verd Prantsusmaal
- Kas keeld rikub harta artiklit 21?
- Euroopa Kohus – keeldu võib pidada diskrimineerimiseks seksuaalse sättumuse alusel, kuid seda põhjendab rahva tervise argument: eelotsusetaotluse esitanud kohus otsustab, kas meede on põhjendatud, ennekõike proportsionaalsuse osas, või selles osas, kas on olemas vähem piirav alternatiiv.

Prof. Alina Tryfonidou

2

19

19

**SAMASOOLISTE INIMESTE
LIIDUD/VIKERKAAREPERED**

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

20

20

**COMAN (2018): SAMASOOLISI
ABIKAASASID TULEB TUNNISTADA
'ABIKAASADENA' PEREKONDADE
TAASÜHENDAMISE EESMÄRGIL, KUI NAD
ELI SISESELT KOLIVAD**

- Rumeenlane, kes kolis Belgiasse ja soovis minna tagasi Rumeeniasse
- Abiellus Belgias oma samasoolise partneriga, kellel oli kolmanda riigi kodakondsus
- Paar tugines ELi vaba liikumise õiguse alusel ELi kodaniku perekonna taasühinemisõigusele, et kolmandast riigist pärit abikaasa saaks Rumeenias elada
- Direktiivi 2004/38 tõlgendamine: kas termin 'abikaasa' hõlmab ka samasoolist partnerit?
 - Euroopa Kohus: Jah (kuid piirangutega...)

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

21

21

**VMA KAASUS
(2021)**

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

22

22

VMA

- Piirideülene lapse-vanema suhte tunnustamine lapse ja tema mõlema (samasoolise) vanema vahel
- Kohtujurist Kokott: käesoleval juhul 'on tegemist väga tundliku teemaga, arvestades liikmesriikide ainupädevust kodakondsuse ja perekonnaõiguse valdkonnas ning Euroopa Liidus siiani eksisteerinud olulisi erinevusi samasooliste paaride õigusliku staatuse ja õiguste osas'
- Euroopa Kohus: **olukordades, mis hõlmavad vaba liikumise õiguste kasutamist**, kehtib vastastikkuse tunnustamise põhimõte Euroopa Liidu liikmesriikides välja antud sünnitunnistuste puhul ka siis, kui lapse vanemateks on samast soost isikud.
 - See on eriti oluline vikerkaareperedele, arvestades, et suur osa liikmesriike keeldub lubamast kahel samast soost isikul omada jagatud vanemlikke õigusi lapse üle oma territooriumil, keeldudes samuti tunnustamast perekondlikke sidemeid, mille vikerkaareperede liikmed on teistes riikides seaduslikult loonud.
 - Selle otsusega tagab kohus, et alaealisi, kes on ELi kodanikud, võivad saata tema *mõlemad* samasoolised vanemad mistahes ELi liikmesriiki kolimisel. Lisaks, LGB-kodanikke ELis, kes on abielus samast soost inimesega, võivad teise liikmesriigi territooriumil saata või temaga taasühineda mitte ainult tema abikaasa (nagu juba määrati *Comani* kaasuses), vaid ka tema lapsed.

23

VMA

- Euroopa Kohus hoidus selles otsuses, nagu ka *Comani* kaasuses, tegelemast keerulise küsimusega, kas lapse ja tema mõlema vanema vaheliste perekondlike sidemete piirideülene tunnustamine on nõutav mitte ainult siis, kui vastuvõtvast liikmesriigis nõutakse perekonna taasühinemise õigust, vaid ka kõikidel **muudel juriidilistel põhjustel**.
- Otsuse tegemine, mis seda sõnaselgelt nõuab, tekitaks peaaegu kindlasti ägeda vastuseisu ELi liikmesriikides, kes on ägedalt vastu ideele tunnistada kaks samast soost isikut ühiselt lapse vanemateks.
- See võib, nagu juhtus *Comani* kohtuotsuse puhul, põhjustada vastureaktsiooni, mis väljendub kohtuotsuse täitmata jätmises siseriiklikul tasandil.

24

TRANSSOOLISED ISIKUD

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

25

25

P. V. S & CORNWALL COUNTY COUNCIL (1996)

- Diskrimineerimine, mis põhineb asjaolul, et transsooline isik kavatseb läbi viia soovahetuse, on sooline diskrimineerimine.
- 'Selline diskrimineerimine põhineb peamiselt, kui mitte ainult, asjaomase isiku sool. Kui isik vallandatakse põhjusel, et ta kavatseb teha või on läbinud soovahetuse, koheldakse teda ebasoodsalt võrreldes isikutega, kelle hulka ta kuulus enne soovahetust'.

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

26

26

23/09/22

26

KB V NHS (RIIKLIK TERVISHOIVUSÜSTEEM) JA MUU (2004)

Isiku diskrimineerimine, kes on suhtes transsoolise isikuga, kes on läbinud soovahetusoperatsiooni, on sooline diskrimineerimine, isegi kui ebavõrdne kohtlemine ei kahjusta ELi seadusandlusega kaitstud õiguse kasutamist (nimelt toitjakaotuspensioni määramine ('võrdne tasu võrdse töö eest'), vaid see mõjutab pigem üht selle õiguse andmise tingimust (nimelt abiellumisvõimet).

→ ETL artikli 157 ja direktiivi 75/117 rikkumiseks ei loetud mitte pensioniskeemi reegleid, mis piirasid toitjakaotuspensioni andmist skeemis osalenud ja toitja kaotanud 'abikaasale'; pigem oli tegemist Ühendkuningriigi seadusepunktidega, mis takistasid transsooliste inimeste õiguslikku tunnustamist nende omandatud soo osas ning võimaluse osas abielluda sellest soost isikuga, kuhu nad enne soovahetusoperatsiooni kuulusid – seda peeti ELi õiguse rikkumiseks.

23/09/22

Prof. Alina Tryfonidou

27

27

RICHARDS V TÖÖ- JA PENSIONIKÜSIMUSTE RIIGISEKRETÄR (2006)

Vanaduspensioni andmisest keeldumine mehest naiseks saanud transseksuaalile vanuses, mil see oli kättesaadav cis-naistele (st. 60-aastaselt), põhjusel, et teda ei peetud siseriikliku õiguse alusel 'naiseks' – see on sooline diskrimineerimine ja on vastuolus direktiiviga 79/7.

→ Direktiivi 79/7 rikkumiseks ei loetud mitte Ühendkuningriigi seadusandlust (Pensioniseadus 1995), mis piiras vanaduspensioni andmist 'naistele' alates 60. eluaastast; vaid pigem Ühendkuningriigi puudlikku seadusandlust, mis takistas transsooliste inimeste seaduslikku tunnustamist nende omandatud soo järgi ja sellest tulenevat keeldumist lugeda 1995. aasta pensioniseadust nii cis- kui transsooliste naistele võrdselt kohaldatavaks – see tähendas ELi õiguse rikkumist.

Prof. Alina Tryfonidou

23/09/22

28

28

MB V TÖÖ- JA PENSIONIKÜSIMUSTE RIIGISEKRETÄR (2018)

Vanaduspensioni andmisest keeldumine mehest naiseks saanud transeksuaalile vanuses, mil see oli kättesaadav cis-naistele (st. 60-aastaselt), põhjusel, et teda ei peetud siseriikliku õiguse alusel 'naiseks' (ta ei omandanud lõplikku sootunnistust vastavalt sooidentiteedi tunnustamise seadusele (2004)) – see on sooline diskrimineerimine, mis on vastuolus direktiiviga 79/7

→ Direktiivi 79/7 rikkumiseks ei loetud mitte Ühendkuningriigi seadusandlust, mis piiras vanaduspensioni andmist 'naistele' alates 60. eluaastast; vaid pigem kohaldatavat Ühendkuningriigi seadusandlust, mille alusel transsoolised naised, kes soovisid saada lõplikku sootunnistust, pidid taotlema abielu tühistamist (takistamaks samasooliste abielusid [ajal, mil Ühendkuningriigis polnud lubatud abielu samasoolistele paaridele], mis oleks juhtunud juhul, kui transsoolised isikud oleksid abiellunud isikuga, kes oli nende omandatud sooga samast soost)

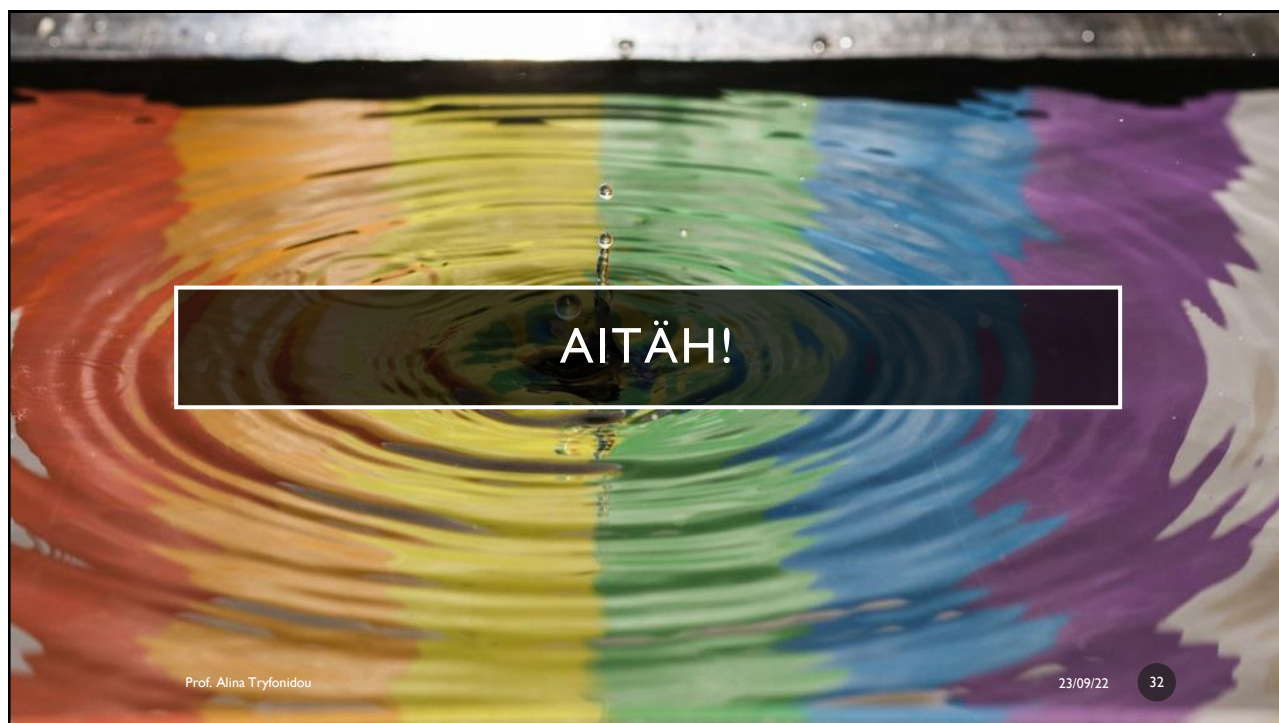
→ **Abielu mittetühistamine = lõpliku sootunnistuse mittesaamine = transsoolised naised, kes olid abielus enne soovahetusoperatsiooni, ei saanud vanaduspensionit samas vanuses kui abielus cis-naised**

INTERSOOLISED ISIKUD

INTERSOOLISED ISIKUD ELI ÕIGUSES

- ELil pole õnnestunud vastu võtta sätteid või poliitikaid, mis hõlmaks või kaitseks intersoolisi inimesi:
- Interseksuaalsete inimeste diskrimineerimist (st. diskrimineerimist sooliste tunnuste alusel) ei peeta keelatud diskrimineerimiseks ELi asutamislepingutes (Euroopa Liidu leping ja Euroopa Liidu toimimise leping), seda ei mainita ka põhiõiguste hartas ega muudes ELi dokumentides.
- Pole ka ELi teiseseid õigusakte, mis kaitseksid intersooliste inimeste õigusi.
- Euroopa Kohtu ette pole jõudnud intersooliste inimeste kaasusi ja seetõttu pole ka Kohus teinud intersoolisi isikuid puudutavaid otsuseid (kui Kohtule oleks antud võimalus otsustada intersooliste isikute küsimuses, oleks Kohus võinud – nagu ta tegi transsooliste inimeste kontekstis – otsustada, et intersooliste inimeste diskrimineerimine on sooline diskrimineerimine, tagades vähemalt intersooliste inimeste kaitse olemasolevas soolise võrdõiguslikkuse seadusraamistikus).

31

AITÄH!

32